

Seminaro

**„KAIMO BENDRUOMENIŲ IR ŠEIMOS ŪKIŲ PARTNERYSTĖ ĮTRAUKIANT
NAMŲ ŪKIUS Į VIETOS MAISTO RINKĄ“**

anotacija

Lietuvoje vis dažniau kalbama apie būtinybę stiprinti vietos gamintojų pozicijas maisto rinkoje. Tam tikslui panaudojama ir ES parama, skirta kurti trumpąsias maisto tiekimo grandines.

Ieškant įvairių priemonių, pagal kurias būtų remiamos ir skatinamos ūkininkų valdomos vietos maisto tiekimo grandinės ir ūkininkų turgūs, siekiama užmegzti tiesioginius ryšius su vartotojais ir sudaryti ūkininkams galimybes gauti teisingesnę galutinės pardavimo kainos dalį, kurią dažnai „praryja“ gausus tarpininkų ir produkcijos realizavimo proceso pakopų skaičius.

ES senbuvės, sprendamos panašius uždavinius, vadovaujasi sisteminiu požiūriu ir siekia įtraukti į vietos rinkų plėtrą visas suinteresuotas šalis. Šias pastangas dažnai vainikuoja puikūs rezultatai – savivaldybių lygiu sukuriama vietos maisto sistemos, kuriose efektyviai bendradarbiaudami darniai veikia lokaliai organizuoto gamybos ir vartojimo ciklo dalyviai – tiek žemės ūkio ir maisto produktų gamintojai, tiek vartotojai.

Mokantis iš pirmaujančių ES šalių patirties svarbiausia suvokti, kad kompleksinis požiūris į vietos maisto sistemų kūrimą nepalieka nuošalyje neišspręstų uždavinių, ar savo padėtimi nepatenkintų šios sistemos dalyvių. Taip pat be dėmesio nelieka efektyvus vietos gamybinio potencialo panaudojimo ir racionalaus atliekų tvarkymo uždavinių sprendimas. Vietos maisto sistemos sukūrimas reiškia ir naują erdvę žmonių geranoriškumui pasireikšti: dalį darbų vietos bendruomenės nariai atlieka savanoriškos veiklos pagrindais, pvz., padeda kaimo gyventojams atlikti sunkesnius namų ūkio darbus arba teikiant lankomąją vyresnio amžiaus asmenų paslaugą lengvatinėmis sąlygomis pasiūlo įsigyti karšto maisto.

Lietuvoje ypač aktualu nuosekliai išdiskutuoti ir pagrįsti vietos maisto sistemų kūrimo organizavimo priemones. Kaimo bendruomeninės organizacijos skatinamos imtis bendruomeninio verslo, tačiau naujos veiklos galimybes varžo griežti ES paramos reikalavimai, susiejantys kaimo problemų sprendimą su privalomu darbo vietų steigimu. Pradėti verslą įsipareigojant sukurti ir projekto kontrolės įgyvendinimo metu išlaikyti darbo vietas kol kas ryžtasi labai nedaug bendruomeninių organizacijų.

Aptariant bendruomeninio verslo organizavimo reikalus, diskusija bus kreipiama į galimybes, kurias suteikia socialinės partnerystės principo taikymas. Kaimo bendruomenių narių glaudesnė partnerystė su šeimos ūkiais gali suformuoti naują požiūrį į ūkinės veiklos galimybes ir įgalinti kaimo gyventojus, turinčius savo namų ūkius, drąsiau imtis bendruomeninio verslo. Verslo, kurį efektyviai panaudojant bendruomenėms priklausančius pastatus ir kaimo gyventojų ūkių potencialą, būtų nebrangiai gaminami ir vietos rinkai siūlomi natūralūs maisto produktai.

Seminaro dalyviai bus supažindinti ir su labai konkrečiais tvaraus bendruomeninio verslo modeliais, orientuotais į natūralių maisto produktų gamybą ir efektyvų vietos išteklių panaudojimą.